

OBSAH

1. Úvod	7
2. Ideologie	10
2.1. Úvod	10
2.2. Neutrální a kritické přístupy k pojmu ideologie	12
2.2.1. NáznaK Marxovy koncepce	16
2.3. Negativní a pozitivní pojetí pojmu ideologie	19
2.3.1. „Demokratické“ teorie ideologie vycházející z Marxova učení	20
2.3.2. Lenin a ideologie	21
2.4. Ideologie z pohledu kulturních studií	22
2.5. Mezioborový přístup k ideologiím	26
2.6. Několik definic ideologie	33
2.7. Závěr	35
3. Metodologický rámec	37
3.1. Úvod	37
3.2. Co je KAD	37
3.2.1. Definice KAD	37
3.2.2. Základní pojmy: diskurs, kritický	40
3.3. Z historie KAD	49
3.3.1. Z čeho vychází KAD	50
3.4. Současná KAD a její tendence	55
3.5. Závěr	58
4. Mody operandi ideologie	60
4.1. Úvod	60
4.2. Rejstříky modů operandi ideologie	61
4.2.1. Legitimizace	62
4.2.1.1. Legitimizace u Thompsona	63
4.2.1.2. Legitimizace u van Dijka	64
4.2.2. Polarizace/fragmentace světa na skupiny „my“ a „oni“	65
4.2.2.1. Pojem fragmentace u Thompsona	66
4.2.2.2. Pojem polarizace u van Dijka	66
4.2.3. Mytizace	68
4.3. Závěr	70
5. Postupy práce a hypotézy	71
5.1. Výběr materiálu	71

8

926494	1824702
MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA	
sign.	2-12.17 222

MZK-UK Brno

5.2. Výběr článků k analýzám	71
5.2.1. Označování a třídění analýz a interpretací.	72
5.3. Hypotézy	74
6. Analýzy textů z Rudého práva roku 1953	75
6.1. Stručná charakteristika doby	75
6.2. Popis podoby deníku v roce 1953	80
6.3. Analýzy a interpretace.	84
6.3.1. Převažující modus operandi: legitimizace	84
6.3.1.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	84
6.3.1.2. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků syntaktických.	94
6.3.1.3. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků stylistických.	95
6.3.2. Převažující modus operandi: polarizace	103
6.3.2.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	103
6.3.2.2. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků syntaktických.	105
6.3.3. Převažující modus operandi: mytizace	108
6.3.3.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	108
6.4. Závěr	112
7. Analýzy textů z Rudého práva roku 1975	115
7.1. Stručná charakteristika doby	115
7.2. Popis podoby deníku v roce 1975	121
7.3. Analýzy a interpretace.	126
7.3.1. Převažující modus operandi: legitimizace	126
7.3.1.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	126
7.3.1.2. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků syntaktických.	136
7.3.1.3. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků stylistických.	139
7.3.2. Převažující modus operandi: polarizace	143
7.3.2.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	143
7.3.2.2. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků syntaktických.	146
7.3.2.3. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků stylistických	148
7.3.3. Převažující modus operandi: mytizace	151
7.3.3.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	151
7.4. Závěr	155
8. Analýzy textů z Práva roku 1997	157
8.1. Stručná charakteristika doby	157
8.2. Popis podoby deníku v roce 1997	164
8.3. Analýzy a interpretace.	169

8.3.1. Převažující modus operandi: legitimizace	169
8.3.1.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	169
8.3.1.2. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků syntaktických.	185
8.3.1.3. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků stylistických.	188
8.3.2. Převažující modus operandi: polarizace	194
8.3.2.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	194
8.3.2.2. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků syntaktických.	200
8.3.3. Převažující modus operandi: mytizace	201
8.3.3.1. Analýzy a interpretace zaměřené na užití prostředků lexikálních.	201
8.4. Závěr	204
9. Závěr	207
Resumé	211
Summary	212
Seznam užívané literatury.	214
Příloha	221

Tato publikace vznikla a byla vydána s podporou výzkumného záměru
MSM 0021620825 – Jazyk jako lidská činnost, její produkt a faktor.

© Alex Röhrich, 2008

© Nakladatelství Bor, 2008

ISBN 978-80-86807-96-6